

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jiřího Vyvadila v právní věci stěžovatele **X. K. X.,** zastoupený Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou se sídlem v Praze 2, nám. I. P. Pavlova 3, za účasti **Ministerstva vnitra,** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2004, č. j. 11 Az 16/2004 – 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2004, č. j. 11 Az 16/2004 – 25, byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 12. 1. 2004, č. j. OAM-3088/VL-10-HA08-2003, jímž bylo rozhodnuto o neudělení azylu stěžovateli podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a současně bylo rozhodnuto, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Městský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že z obsahu spisového materiálu vyplývá, že stěžovatel požádal o udělení azylu, neboť měl v zemi původu problémy s vyděračem, který po něm vyžadoval peníze. Uvedené problémy však za důvod pro udělení azylu považovat nelze. Stěžovatel ani netvrdil, že by uvedené jednání bylo vykonáváno orgány státu či že by tyto

orgány takové jednání podporovaly či tolerovaly. Pokud stěžovatel poukazoval v žalobě na svoji neřešitelnou ekonomickou situaci, konstatoval městský soud, že v azylovém řízení tyto skutečnosti jako důvod žádosti o azyl neuváděl, naopak hodnotil ekonomické zázemí rodiny, ve které vyrůstal, jako nikoli špatné. Stěžovatel rovněž konkrétně neuváděl, které skutečnosti mu, na rozdíl od jiných osob, znemožňují v zemi původu nalézt zaměstnání a obživu. Skutečnosti, které stěžovatel uváděl ve správním řízení a v podané žalobě nelze považovat ani za výjimečné a mimořádné skutečnosti, které by odůvodňovaly udělení humanitárního azylu. Stěžovatel v azylovém řízení rovněž neuváděl žádný z důvodů, pro které lze případně vyslovit překážku vycestování. Obecné konstatování, že v zemi původu panují poměry znemožňující návrat, pak za překážku vycestování považovat nelze. Pokud v podané žalobě poukazoval na neúplně zjištěný stav věci, činil tak pouze v obecné poloze a neuváděl žádné konkrétní důkazy, které podle jeho názoru měly být provedeny. Podle názoru městského soudu byl před vydáním napadeného rozhodnutí skutečný stav věci zjištěn dostatečně, když v napadeném rozhodnutí ministerstvo uvedlo, které skutečnosti odůvodňují vydání napadeného rozhodnutí a tyto byly z obsahu správního spisu spolehlivě zjištěny.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., neboť městský soud se nezabýval tím, zda ministerstvo postupovalo v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházelo tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Ministerstvo řádně nezkoumalo, zda jsou dány podmínky podle § 14 zákona o azylu. Městský soud se nezabýval tím a v odůvodnění rozsudku neuvedl, zda správní uvážení nepřekročilo meze zákona a zda jej ministerstvo nevyložilo příliš úzce. Smyslem zákona o azylu je posoudit individuálně každou situaci žadatele. Uvede-li žadatel pouze sociální důvody ve své žádosti o azyl, není na tyto brán zřetel. Ovšem je nutné zvážit, zda nemohou existovat situace, kdy za určitých okolností mohou být sociální důvody u žadatele podřazeny pod § 14 zákona o azylu. Právě proto, že zde není výčet humanitárních důvodů, ale jejich konkretizace je ponechána na uvážení správního orgánu, je nutné soudně přezkoumat meze tohoto uvážení. Stěžovatel má za to, že došlo také k porušení § 3 odst. 3 a 4 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“). Rovněž nebylo řádně zdůvodněno, proč důvody, které stěžovatel uvedl ve své žádosti, nejsou důvody hodné zvláštního zřetele a nemohou být považovány za humanitární. Stěžovatel ve své výpovědi naprosto konkrétně vyjádřil obavu z možných následků svého návratu do vlasti, kdy by se ocitl v naprosto neřešitelné situaci. Jeho zvláštní osobní poměry spolu se situací v zemi jeho původu tak zakládají humanitární důvody, pro které by měl být azyl stěžovateli udělen a měla být přezkoumána zákonnost správního uvážení. Proto se domáhal zrušení napadeného rozsudku a přiznání kasační stížnosti odkladného účinku.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo její oprávněnost, neboť jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek městského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a odkázalo na obsah správního spisu, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněná ve správním řízení, a na vydané rozhodnutí. K obsahu kasační stížnosti konstatovalo, že poměry stěžovatele v zemi jeho původu, tedy potíže se soukromými osobami, nejsou důvodem pro udělení azylu, a to ani azylu humanitárního, jehož udělení závisí pouze na volném uvážení správního orgánu. Za důvody zvláštního zřetele hodné ministerstvo například považuje vysoký věk žadatele, který mu znemožňuje návrat do země původu, či závažnou nemoc, pro kterou není žadatel schopen návratu do země původu. Žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu u stěžovatele shledány nebyly a on sám pak v průběhu správního řízení žádné takové důvody neuvedl.

Proto ministerstvo navrhlo zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Smyslem humanitárního azylu podle § 14 zákona je, aby správní orgán měl možnost udělit azyl i v situacích, kdy není naplněn žádný z taxativně uvedených důvodů v § 12 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neudělit. Správní orgán tak může podle § 14 zákona o azylu rozhodnout za použití správního uvážení o udělení azylu z humanitárních důvodů nejen v případech, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofu, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i v případech, jež předvídané či předvídatelné nebyly.

Jak vyplynulo ze správního spisu, ministerstvo v řízení zkoumalo, zda v případě stěžovatele jsou dány důvody pro udělení humanitárního azylu, a po posouzení jak jeho osobní situace, tak i stavu v jeho zemi, dospělo k závěru, že tomu tak není. Protože o udělení humanitárního azylu rozhoduje správní orgán na základě volné úvahy, nepřísluší soudu přezkoumávat, zda jsou dány pro jeho udělení důvody či nikoli, neboť to je věcí diskrečního oprávnění správního orgánu. Soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Protože skutečnost, že stěžovatel měl ve vlasti problémy se soukromými osobami nezakládá důvod pro udělení humanitárního azylu, a žádné jiné důvody, které by byly hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, stěžovatel neuvedl, a ani je nebylo možno v průběhu správního řízení z žádných jiných skutečností dovodit, postupoval městský soud zcela správně, když ve svém přezkumu do správního uvážení ministerstva o otázce, zda byly v případě stěžovatele dány důvody hodné zvláštního zřetele, nezasahoval a omezil se pouze na stručné vyhodnocení, zda skutečnosti uvedené stěžovatelem ve správním řízení a v podané žalobě lze považovat za takové, které by odůvodňovaly udělení humanitárního azylu.

Proto je námitka týkající se neudělení humanitárního azylu nedůvodná, a to i s poukazem na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003, ze dne 22. 1. 2004, sp.zn. 5 Azs 47/2003 a ze dne 11. 3. 2004, sp.zn. 2 Azs 8/2004.

Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítal, že ministerstvo při svém rozhodování nevyšlo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, čímž porušilo § 3 odst. 3, 4 a § 46 správního řádu. Toto obecné tvrzení však nijak nekonkretizoval, pouze v obecné rovině namítal nezákonnost správního rozhodnutí, aniž by ke svým tvrzením o porušení citovaných ustanovení uvedl

konkrétní argumentaci. Proto Nejvyšší správní soud nemohl v tomto rozsahu napadený rozsudek přezkoumat.

Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

O stěžovatelem podaném návrhu, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek podle ust. § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ust. § 56 odst. 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. března 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu